

літератури. Створено галузеві відділи підручників. Функціонують вісім абонементів, десять читальних залів, кафедральні бібліотеки, довідково-бібліографічний відділ, ксерокс, апарати для читання мікрофільмів та мікрофіш.

Удосконалюється довідково-бібліографічний апарат. Книжковий фонд відбивається у системі каталогів та картотек.

У довідково-бібліографічному відділі ведеться головна систематична картотека статей, тематичні картотеки: «Праці науковців УжДУ», краєзнавча картотека, «Нові художні твори по назвах, надруковані в літературно-художніх журналах» та ін.

Для кращої інформаційної орієнтації читачів з 60-х років проводяться заняття з основ бібліотекознавства, бібліографії та інформатики для першокурсників усіх форм навчання. Запроваджено такі способи інформації: місячник першокурсника, місячник дипломника, дні кафедр, дні спеціаліста. Постійно подається інформація про нові надходження літератури в багатотиражку «Ужгородський університет».

Керівний склад вузу одержує інформацію з питань науки, освіти, вищої школи по системі ДОК. Спільно з відділом НТІ університету його спеціалісти інформуються по системі ВРІ. Бібліотека регулярно направляє керівництву вузу бюлетені «УжДУ в пресі», рекомендаційні списки літератури з актуальних тем.

Підготовлено й видано ряд бібліографічних покажчиків. Серед них: «Юрій Іванович Венелін-Гуца (1802 - 1839)», «Хунгарологія в Ужгородському університеті», «Основні друковані праці викладачів та співробітників Ужгородського університету (1946 - 1990)», «Професор Штернберг Яків Ісакович (до 70-річчя від дня народження)», «Голодомор 1932 - 1933 рр. на Україні», «О. В. Духнович (1803 - 1885)». Останній - спільна праця бібліографів НБ УжДУ та обласної універсальної наукової бібліотеки.

НБ УжДУ славна не тільки своїми фондами та добрими традиціями в організації роботи з обслуговування читачів, а також своїм колективом висококваліфікованих працівників (у штаті - 70 осіб), де

працює чимало самовідданих ентузіастів, справжніх знавців книг. Найголовніша мета - активна участь у підготовці національних кадрів.

Бібліотека підтримує контакти з просвітницькими товариствами, зокрема крайовою організацією «Просвіта». Широкою популярністю користуються у читачів клуби за інтересами («Сузір'я», клуб молоді сім'ї «Дует»), що працюють при студентських гуртожитках. Там проводяться літературні вечори, читацькі конференції, зустрічі з цікавими людьми краю, організовуються презентації книг.

Нині постають нові відповідальні завдання. Переглядаються, вдосконалюються форми й методи роботи, суттєві зміни відбуваються в довідково-бібліографічному апараті бібліотеки, її фондах, системі обслуговування.

Але коштів на придбання літератури мало. Якщо протягом десятиліть бібліотека одержувала щорічно до 40 тис. прим. книг, то за останні три роки — 7-9 тис. Значна частина цієї кількості надходить через вітчизняний та міжнародний книгообмін, дарується науковцями вузу, різними організаціями. У 1994 р. від Національної бібліотеки ім. Сечені (Угорщина) надіслано 80 періодичних видань з бібліографії, літературної критики, історії. Надійшло багато книг з Вроцлавського університету (Польща). Це наукові праці вузу з різних серій: математика, фізика, історія, філологія.

Наукова бібліотека УжДУ розташована в приміщенні корпусу колишнього кафедрального собору - пам'ятки архітектури XVIII ст. Виділено й додаткову площу - 1000 кв.м, що дало змогу трохи розвантажити основне книгосховище, поліпшити умови праці читачів та працівників бібліотеки. Але це не розв'язало проблему.

Затверджено проект будівництва нового корпусу бібліотеки.

Її колектив, враховуючи сучасні умови, продовжує пошуки та впровадження нових форм і методів діяльності, робить усе можливе для збереження цінних і унікальних видань, дбає про майбутнє піднесення бібліографічної та інформаційної роботи, підвищення культури обслуговування читачів.

Ольга Згурська

Світлана Науменко

50 років ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ НАУКОВО-МЕДИЧНІЙ БІБЛІОТЕЦІ

Серед обласних наукових медичних бібліотек нашої країни Івано-Франківська ОНМБ займає особливе місце. Ця школа передового досвіду з питань організаційно-методичної роботи прислужилася багатьом бібліотекарям не лише України, а й інших республік колишнього Союзу.

Початки становлення бібліотеки сягають 1945 р., коли Станіславський обласний відділ охорони здоров'я одержав від Наркомату здоров'я України штатний розпис з двох осіб на обласну медичну бібліотеку. На

підставі цього документа й було видано наказ про організацію ОНМБ.

Ядром фонду стала література Станіславської обласної лікарні, а також передана Харківською державною науковою медичною бібліотекою та закуплена в приватних осіб. На кінець 1945 р. в бібліотеці нараховувалося 1637 прим. книг та журналів. Обслуговувала вона 127 спеціалістів. Першим директором бібліотеки була М. Володкіна.

Тісне, непристосоване приміщення міської поліклініки, в якому розміщувалася тоді бібліотека, обмаль спеціальної літератури не сприяли високоякісній

роботі, однак працівники всі зусилля спрямовували на накопичення фонду медичної літератури та задоволення запитів своїх, поки що нечисленних, читачів.

У ті часи починає формуватися мережа медичних бібліотек. 1947 року вони організовуються в Івано-Франківському і Коломийському медичних училищах та Івано-Франківській обласній клінічній лікарні, а через три роки — при центральних лікарнях у Верховинському, Надвірнянському, Косівському, Яремчанському та інших районах.

На початок 70-х років у лікарнях області вже функціонує понад 50 бібліотек, 43 з них стали філіалами ОНМБ, що виробила постійнодіючу систему підвищення фахового рівня, спрямовану на зростання професійної майстерності працівників медбібліотек. Сучасні форми її методичної роботи вмістили досвід і традиції минулих років.

У 1971 р. фонд ОНМБ налічував 137 тис. прим., яким користувалися близько п'яти тис. медиків Івано-Франківщини. Для медпрацівників села організовуються бібліотечні пункти, пересувки, широко використовуються міжбібліотечний та заочний абонементи. З кожним роком збільшується їх кількість, зростає фонд (у 1994 р. - 221 тис. прим.).

Фонди бібліотеки відбиваються в інформаційних бюлетенях нових надходжень, бібліографічних списках, широко експонуються на книжкових виставках, днях інформації та фахівця, на науково-практичних конференціях, засіданнях лікарських товариств.

До послуг читачів - ДБА (каталоги, картотеки, бібліографічні покажчики), сучасні форми обслуговування. Є копіювальна техніка, створюється електронний каталог.

Активно працює інформаційна служба. Тематика читацьких запитів найрізноманітніша: тут і питання страхової медицини, організації та управління охорони здоров'я, нових методів діагностики, спеціалізованої медичної допомоги тощо.

Колектив бібліотеки працює у тісній співдружності з медиками міста та області, зокрема з обласним Управлінням охорони здоров'я. Жодне засідання колегії, оперативка чи конференція не проходять без участі бібліотеки, яка проводить огляди літератури, аналізи читання, звітує про роботу. В свою чергу, на заняттях школи передового досвіду ОНМБ завжди присутні представники Управління. Вони доповідають слухачам школи про стан і перспективи охорони здоров'я регіону, аналізують проблеми й досягнення, розвиток бібліотечно-інформаційних служб у лікувальних закладах та ін.

Колектив ОНМБ - творчий і дружний. Традиційно тут влаштовуються обласні конкурси «Кращий за професією», молоді спеціалісти посвячуються у бібліотекарі. Компетентність, оперативність, доброзичливість у ставленні до читачів - також традиція в роботі ОНМБ. Так уже заведено, що для задоволення читацьких вимог тут робиться все можливе.

Лариса Валєєва

50 років БІБЛІОТЕЦІ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Львівська лісова школа, лісовий факультет Львівської Політехніки, лісогосподарський факультет Львівського лісогосподарського інституту заклали міцні традиції лісівничої науки й освіти на західних землях України, дали можливість порівняно швидко організувати на якісно високому рівні Львівський лісотехнічний інститут (ЛЛТІ), який нині отримав статус Українського державного лісотехнічного університету. В цьому році він відзначає своє 50-річчя.

Здійснимо невеликий екскурс в історію. На лісовому факультеті Львівської Політехніки в 1940 р. було створено вісім кафедр. Наукова продукція працівників факультету - підручники, монографії, наукові статті - надходили в діючу при ньому бібліотеку. Її фонди поповнювалися також навчальною літературою, авторами якої були вчені з Ленінградського, Московського, Київського, Харківського лісогосподарських інститутів.

1 вересня 1945 р. було створено науково-технічну бібліотеку ЛЛТІ з трьома працівниками (фонд 5729 прим.). Допомагали його організувати Ленінградська лісотехнічна академія, Білоруська академія сільського господарства, Новоолександрівський інститут сільського господарства та лісівництва (нинішній Харківський сільськогосподарський інститут) та ін.

Основою фонду стали книги бібліотеки крайової школи лісового господарства. Після заснування ЛЛТІ частину галузевої літератури було передано в НТБ інституту. З рідкісних видань були тут праці першого директора крайової лісової школи *Г. Стшелецького* (*Рубки лісу*. - Вид. 2-е. - Львів: Губринович-Шмідт, 1889. - 298 с.; *Ліс в природному стані*. - Львів: Губринович-Шмідт, 1874. - 184 с.; *Ліси та лісівництво в Галиції в ХІХ столітті*. - Львів: Друкарня польська, 1900. - 73 с.; та ін.).

У фонд НТБ ЛЛТІ було передано дуже рідкісну й цінну книгу *Карла Хеппе* «Зразок або практичні поради по розведенню лягавих собак для мисливців на олені» (1751 р., написана готикою), колекцію Яна Малецького - члена Лісового товариства, комісара лісової інспекції в Новому Сончі (Польща). Більшість його зібрання - це книги з лісівництва, словники, енциклопедії. На них є власний екслібрис і штамп «Подарунок інженера Я. Малецького». В колекції є дуже цікаві видання, зокрема: *Бургсдорф Ф. Лісовий манускрипт: загальна наука, теорія, лісова практика для власників лісів та їх лісничих / Перекл. з нім.* - Т. 1-2. - Перемишль, 1808-1810 (польською м.); *Фюрст Г. люстрована лісова та мисливська енциклопедія*. - 2-е вид. - Берлін, 1904. - 916 с.: іл. (нім.); *Брем А. Е. Життя тварин: Загальні відомості про тваринний світ*. - 3-е вид. доп. - Т. 1-10. - Лейпціг, Відень, 1890 - 1893 (нім.)